

repræsentationen under samme Vilkaar som Mænd. Taleren henviste til *F. Bajers* Lovforslag som Anledning til, at Styrelsen troede at burde rejse Spørgsmaalet, og udviklede, hvorledes man tænkte sig Sagen sat i Værk. Adressen burde ombæres til de skatyndende Kvinder her i Staden. Dette var et betydeligt Arbejde, som det maatte være Kvindernes Sag at udføre, om de ønskede Sagen fremmet.

Frk. *C. Testman*: Kvinden var tidligere bleven ernæret af Manden i Hjemmet, nu formaaede han ikke dette, og hun blev tvungen til at søge Erhverv uden for Hjemmet. Hun svarede Skat til Kommunen af sit Erhverv, havde ganske de samme kommunale Pligter som Manden, det var da naturligt, at hun ogsaa forlangte de samme Rettigheder. Hun havde ikke savnet Magt, men Ansvar for Magtens Udøvelse. Man burde for Tiden indskrænke sig til den kommunale Valgret. Alle Kvinder burde tage Del i Sagen. Taleren anbefalede Adressen.

Folkethingsmand *Bajer* udtalte bl. a., at han, saa vidt det stod til ham, vilde bringe sit Forslag frem paany.

Frk. *A. Bruun* imødegik den Indvending, at Hustruens Valgret vilde bringe Splid imellem Ægtefolk.

Frk. *M. Kofoed* udviklede, hvilken Betydning den paa-tænkte Adressebevægelse kunde faa til at vække Interessen for Kvindesagen i vide Kredse.

Paa Foranledning erklærede Hr. *Sveistrup*, at Styrelsen kun vilde rejse Spørgsmaalet for Kjøbenhavn efter den særlige Anledning, Hr. *Bajers* Forslag frembød, men *Kvinderne i andre Kommuner kunde jo følge Exemplet*. Efter det af ham paa Styrelsens Vegne fremsatte Forslag vedtog Forsamlingen enstemmig følgende Beslutning:

„Forsamlingen udtaler som sin Formening, at de kjøbenhavnske Kvinder — i Anledning af det af Folkethingsmand *F. Bajer* i den nu afbrudte Rigsdagssamling forelagte Lovforslag om Udvidelsen af den kommunale Valgret her i Staden — bør andrage hos Rigsdagen om, at der tillægges Kvinder Valgret og Valgbarhed til Kjøbenhavns Borgerrepræsentation under samme Vilkaar som Mænd, og opfordrer Dansk Kvindesamfunds Styrelse til i Overensstemmelse med den paa Mødet givne Fremstilling at fremme denne Sag.“

Sagens videre Fremme er af Dansk Kvindesamfunds Styrelse overdraget til et Udvalg, bestaaende af:

Frk. *M. Arntzen*, St. Pederstræde 28, 1. K, tr. O. og L. 4—6.

„ *Mathilde Kofoed*, Sophievej 13, St. V, tr. 2—4.

Fru *A. Mecklenburg*, Nørrevoldgade 20, 3. K, tr. 10—1.

„ *Anna Nielsen*, Blegdamsvej 58, 2. Ø.

Frk. *Henriette Steen*, Østersøgade 26, 4. K, tr. efter 5.

„ *C. Testman*, Udvalgets Formand, Halmtorvet 14, 4. K, tr. Søgnedage 1—2.

Kjøbenhavnske Kvinder, der ville yde Bistand ved Adressens Ombæring, anmodes om at henvende sig til et af Udvalgets Medlemmer.

Udvalget har affattet følgende Adresse, der i den nærmeste Fremtid vil blive ombaarret til Kjøbenhavns kvindelige Skatyndere og fremlagt til Underskrift for andre Kvinder her af Staden, som have fyldt 25 Aar.

„Til Rigsdagen!

Der forelaa den høje Rigsdag i første Del af denne Samling, og vil forhaabentlig ogsaa komme til at foreligge i dens anden Del, et Lovforslag fra Hr. Folkethingsmand *Fr. Bajer* om „Valg af Borgerrepræsentanter i Kjøbenhavn“, hvori en Bestemmelse tillægger Kvinder Stemmeret og den deraf flydende Valgbarhed under lige Vilkaar med Mænd.

Vi undertegnede Kvinder af Staden Kjøbenhavn tillade os i Anledning heraf at rette en ærbødig Henvendelse til den høje Rigsdag for at udtale vor Paaskjønelse af og fulde Tilslutning til denne Bestemmelse i nævnte Lovforslag og andrage om den høje Rigsdags Vedtagelse af samme.

Som det vil være den høje Rigsdag bekendt, har Kvinden kommunal Stemmeret i adskillige europæiske Stater, deriblandt hos vore svenske Naboer, ligesom den allerede i 1882 gaves hende paa Island, og overalt har man kun set gunstige Resultater af hendes Valgret og Deltaelse i de kommunale Styrelser.

Den danske Kvinde er efter vor Formening lige saa fuldt som Udlandets i Stand til at tage Del i de kommunale Valg og gjøre god Nytte i Kommuneraadene. Hun deltager allerede nu virksomt i Undervisnings- og Understøttelsesvæsenet samt i Forretningslivet. Vi tillade os i saa Henseende at henvise til Statistisk Tabelværk for 1880, hvori meddeles, at her i Staden findes 16,030 Kvinder, som ere økonomiske Hovedpersoner. Af Skattebogen for 1886 fremgaar endvidere, at der i Kjøbenhavn findes henimod 5000 kvindelige Skatyndere, og af disse skatte henved 3,800 af en antagen Indtægt paa mindst 1000 Kr. hver.

Den kommunale Stemmeret er efter den bestaaende Lovgivning betinget af en vis Skatteydelse til Kommunen, og Kvinden bærer alle Byrder fælles med Manden. Desuagtet er hun ved Loven udelukket fra enhver Indflydelse paa Kommunens Udgifter og øvrige Anliggender og er derved

stillet paa lige Fod med personlig og økonomisk umyndige samt Forbrydere.

Den høje Rigsdag, hvem det er magtpaaliggende at fremme hele Samfundets Udvikling, kan ikke undgaa at se, at vi her frembære et Andragende for den, hvis Gyldighed er anerkjendt i flere Stater, ogsaa i et Biland af vor egen. Derfor haabe vi, at den høje Rigsdag vil vedtage denne ligesaa retfærdige som tidssvarende Reform, saa at de kvindelige Skatydere kunne faa Lejlighed til ved Siden af de mandlige at varetage deres Tarv ved Repræsentanter, de selv vælge.“

Kvindesagen ved Valgene.

Bør Kvindesagen bringes frem til Drøftelse under det nuværende Valgrøre? Ubetinget ja! Hvis man vil have Øre for en Sag, maa man slaa til Lyd for den. Men er det muligt at faa Øre for denne Sag under Valgtummelen? Vi tro, at det paa adskillige Steder vil være muligt. Der er jo mange Valgkredse, hvor Valgets Udfald paa Forhaand er givet. Særlig paa saadanne Steder antage vi, at der vil være Lejlighed til at drøfte Æmner, der ligge fjernt fra det store politiske Stridsspørgsmaal.

En nærliggende Anledning til at bringe Sagen frem haves i de paa Rigsdagen behandlede Lovforslag om de uægte Børn og om Kvinders kommunale Valgret i Hovedstaden. Vi vilde ønske, at ret mange vilde benytte den Lejlighed, der maatte frembyde sig ved de forberedende Valgmøder og paa selve Valgdagen, til at udvikle for Vælgerne, hvilken Betydning Lovforslagene om de uægte Børn og Plejebørn have for Samfundets mest tilsidesatte og forurettede Medlemmer, og lægge deres Kandidater paa Sinde, at disse Lovforslag bør fremmes uden Partihensyn. Og vi opfordre særlig Kvinderne til at afæske deres Partis Kandidater det Løfte, at de ville gaa med til Lovforslaget om Kvinders kommunale Valgret, naar dette atter kommer til at foreligge.

Om der bør rejses andre Spørgsmaal, og da navnlig Spørgsmaalet om en Ændring af vor forældede Ægteskabslovgivning, henstille vi til vore Venners egen skjønnsomme Afgjørelse.

Men *de* Kvinder, der ønske at faa Valgret — være sig kommunal eller politisk — ville vi lægge paa Sinde, at de bør benytte de Rettigheder, de allerede have til at deltage i det offentlige Liv, ved at fremsætte deres Krav ved Vælgermøderne og stille Spørgsmaal til Kandidaterne paa Valgdagen.

Da vi imidlertid ikke vente, at denne Opfordring vil blive fulgt i nogen stor Udstrækning, ville vi bede Kvindesagens mandlige Venner om ikke at holde sig tilbage, særlig hvor det gjælder om at bekæmpe gammel Uret mod Kvinden i den privatretlige Lovgivning.

Virksomhed af og for Kvinden.

Det af **Repræsentantskabet for kvindelig Fremskridtsforening** til Rigsdagen indgivne Andragende om **kommunal Valgret for Kvinder** lyder saaledes:

„Til Rigsdagen.

Der foreligger Rigsdagen et forslag om at udvide den kommunale valgret i København til de kvinder, som hidtil deres køn alene har udelukket fra udøvelsen af denne ret, men som i øvrigt fyldestgør alle lovbestemte betingelser for samme.

I anledning heraf indvendes, at man hidtil ikke hos hovedstadens kvinder har mærket nogen trang til at udøve kommunale rettigheder. Vor erfaring går imidlertid i den retning, at en sådan trang virkelig er til stede, om den end ikke højroret har givet sig til kende.

Det er os umuligt at indse, hvorfor ikke i det mindste de kvinder, som yder skat til kommunen, må nyde samme valgret i denne som mændene, men fræmdeles skal være udelukkede fra al retslig indflydelse paa anvendelsen af disse ydelser.

Det er os bekendt, at Finlands kvinder, så vel i stæderne som på landet, i følge kejserlige forordninger af 1865 og 1873, er ligestillede med mændene i henseende til kommunal valgret, og at Islands kvinder, endog under det nuværende ministerium, ved loven af 12te maj 1882 har opnået samme ret.

Vi kan ikke tro, at Rigsdagen agter kvinderne i Danmarks hovedstad ringere end Finlands og Islands kvinder. Og vi nærer derfor den sikre fortrøstning, at Rigsdagen vil vedtage den kommunale valgrets udvidelse i det mindste i samme omfang som der.

Uagtet vi er forvissede om, at vore meninger herom deles af stunder, har dog ønsket om, at en udtalelse fra kvinden måtte nå til rigsdagen